

PRVOREPUBLIKOVÝ PRŮVOD VE STĚŽERÁCH

... čtěte na str. 10

OSLAVY 700 LET TĚCHLOVIC...

... str. 7...

ODHALENÍ POMNÍKU HORNÍ DOHALICE...

... str. 9...

KRONIKA VČERA A DNES...

... str. 12...

KALENDRÁŘ MIKROREGIONU NA ROK 2019...

... str. 20...

▪ Vystoupení dětí ze ZŠ Dohalice - slavnostní odhalení pomníku v Horních Dohalicích. Foto: Věra Kobrová

▪ Pomník padlým Horní Dohalice. Foto: Věra Kobrová

▪ Oslava 100 let od vzniku ČR - podoba prezidenta Masaryka byla vskutku reálná. Foto: Petra Kopecká

▪ Pamětní deska při příležitosti oslav v Těchlovicích. Foto: Jan Schejbal

▪ Oslava 100 let od vzniku ČR Stěžery - tradiční přivítání chlebem a solí. Foto: Petra Kopecká

▪ Kronika včera a dnes - expozice historie písemnictví. Foto: Matěj Krátký

▪ Kronika včera a dnes - historie zemědělství a roudnických masopustů. Foto: Matěj Krátký

Řídící učitel Václav Deyl

V letošním roce si naše země připomíná nejednu událost spojenou s letopočtem končícím číslicí osm. Ráda bych proto upozornila na výročí spojené s naším regionem. V dubnu letošního roku se zejména v Praze oslavovalo 140. narození českého pedagoga, spisovatele a archeologa Eduarda Štorcha, pocházejícího z nedaleké Ostroměře. Není náhodou, že na tomto místě zmiňuji jeho osobu. Mladý Eduard byl totiž spolužákem budoucího dohaličského řídícího učitele Václava Deyla, který přišel na svět rovněž v roce 1878. Oba budoucí pedagogové spolu maturovali v roce 1897 na královéhradeckém učitelském ústavu, jenž se řadí k nejstarším institucím tohoto typu v naší zemi. Václav Deyl má jako jediný z dohaličských učitelů osobní fond ve Státním okresním archivu v Hradci Králové a mimo jiné v něm můžeme nalézt i několik vzpomínek na slavného spolužáka. Jiný Deylův rukopis poukazuje na společnou minulost se nachází přímo v osobním fondu Eduarda Štorcha.

Václav Deyl je bohužel široké veřejnosti neznámý. Velkou pozornost si kromě jeho dlouholetého působení ve škole na Dohaličkách zasloužil především rukopisy uložené právě v královéhradeckém archivu. Deyl po sobě zanechal nejen poznámky a deníkové zápisy ze svého života, ale velice pozorně se věnoval také historii Dohalic a celému širokému okolí. Zaznamenával významné události své doby i s přesahem mimo region. Sepisoval příběhy obyvatel Dohalic. Na své by si ale přišly i mnohé další obce. Byl zkrátka kronikářem své doby. Deylova písemná pozůstalost může sloužit jako cenný pramen pro badatele, kteří se zabývají dějinami školství či regionálními dějinami. V neposlední řadě musím zmínit také to, že přispíval do tisku i rozhlasu.

Václav Deyl zůstal věrný rodinné tradici, neboť se narodil do učitelské rodiny 9. března 1878 v Lukavci u Hořic. Jeho otec byl v té době kantorem v Červené Třešně. Rodinná tradice ale sahá ještě hlouběji, neboť Václavův děd působil ve škole v Chroustově. S učitelským povoláním bylo spojeno časté stěhování. Obecnu školu proto navštěvoval v Čibuzi a Červené Třešně. V Hořicích v Podkrkonoší docházel do školy měšťanské a studentem královéhradeckého učitelského ústavu byl v letech 1893 – 1897.

Deyl, stejně jako jeho spolužák Štorch, nebyl zrovna premiantem, což dokládají jeho dochovaná vysvědčení z této instituce.

První učitelské místo našel Václav Deyl v hořickém okrese v obci Chodovice (dnes součást Holovous). Na Dohaličkách se poprvé objevil v roce 1900. Ty se staly jeho druhým působištěm, avšak jen na krátkou chvíli. Z Dohalic vedly jeho kroky do nedalekých Třesovic, kde prožil více než deset let. Následovaly školy v obcích Praskačka a Výrava. Od roku 1925 se již natrvalo vrátil do Dohalic, kde jako řídící učitel působil až do roku 1937.

Dne 25. srpna 1900 se dvaadvacetiletý Václav oženil s Miladou, dcerou holovouského kováře Malého. Milada se narodila 28. září 1882 v Holovousích. Milada Deylová postupně svému muži přivedla na svět pět dětí. První čtyři se narodily v Třesovicích, kde v tu dobu Václav Deyl vyučoval. Syn Zdeněk spatřil poprvé světlo světa v roce 1902. Jako druhorozený syn se narodil o tři roky později Václav. Dalším synem byl Ladislav narozený roku 1906. Čtvrtým chlapcem byl Oldřich, který přišel na svět v roce 1909. Posledním potomkem manželů Deylových byla dcera Milada, narozená v roce 1915 ve Výravě.

Snad největším přínosem Václa-

va Deyla pro dohaličskou školu bylo založení Lidové školy hospodářské. Tato instituce vznikla v roce 1925 při škole na Dohaličkách a fungovala až do přelomového roku 1948. Lidová škola hospodářská měla zajistit teoretické vzdělání nejširším vrstvám obyvatelstva. Neméně důležitou součástí výuky byla praktická část názorně ilustrovaná buď na vlastních polích, nebo na exkurzích.

Když krátce před koncem první republiky opustil místo řídícího učitele na Dohaličkách, mířily jeho kroky společně s manželkou do Hradce Králové na Pražské předměstí, kde také dožil. Jeho životní cesta skončila v tamní nemocnici 17. dubna 1961. Jako drobnou poznámku bych ráda uvedla, že syn Václava Deyla, který byl jeho jmenovcem, pokračoval v otcově odkazu a věnoval se literární činnosti. A není vyloučeno, že jeho knihy určité především dětem, se nacházejí v knihovně mnoha z nás.

Osobu Václava Deyla, která se především během mládí a studií projevovala bouřlivě a svobodomyšlně, nám může názorně ilustrovat skutečnost, že pravděpodobně krátce po vzniku nové republiky vystoupil z katolické církve a oficiálně zůstal bez vyznání. Z Deylových sepsaných vzpomí-

nek vyplývá, že jeho vztah k církvi už v době monarchie byl poněkud chladný a že víra je věcí zcela soukromou, což dokládá na několika historkách. Když byl ještě studentem královéhradeckého učitelského ústavu, nezdržel se spolu se spolužáky ani zesměšňovat panovnícký dům přímo na půdě kostela, když společně záměrně komolili rakouskou hymnu. Ani během svého působení v Dohalicích si Deyl neodpustil drobné výtržnosti vůči katolické církvi a často se tak dostával do sváru s místním knězem, jenž jen stěží rozuměl Deylovým pokrokovým názorům.

Se svým široké veřejnosti známým spolužákem Eduardem Štorchem má společného mnohem více, než by se na první pohled mohlo zdát a než zde bylo možné přiblížit. Vzpomeňme prosím proto na tomto místě na všechny osoby, které pro náš kraj mnohé vykonaly, přestože se o nich zrovna neučíme ve škole, a s úctou využijeme dál jejich odkaz.

Bc. Michaela Erbenová

Při psaní článku jsem čerpala z několika historických pramenů a literatury. Případným zájemcům ráda své zdroje poskytnu. Kontaktní e-mail: Michaela.Erbenova@emai.cz.

■ Václav Deyl třídní fotka

Stále živá melodie a dnešek

Když 3. června 1801 v Osicích oslavoval místní kantor a skladatel Dominik Škroup narození svého syna Františka, nikdo z přítomných netušil, že stojí u kolébky, ve které se svým pláčem hlásí na svět jedna z velmi významných osobností české kultury 19. století – František Škroup, někdy uváděn jako Franz Johann Skroup. V hudebních dějinách není tak oslavován jako Bedřich Smetana, Antonín Dvořák, Leoš Janáček a další, ale zanechal za sebou dědictví, jehož významu a společenskému postavení žádný z jiných hudebních skladatelů nedosáhl. Snad každý Čech ví, že to byl právě on, kdo zkomponoval píseň, která se stala jedním z nejvýznamnějších symbolů našeho státu. Poprvé zazněla ve Stavovském divadle v Praze 21. prosince 1834 při divadelní premiéře hry J. K. Tyla „Fidlovačka“ aneb Žádný hněv a žádná rvačka. Prostý lidový příběh nazvaný podle oblíbené jarní slavnosti pražských ševců byl protkán písňemi Františka Škroupa. Jednoduché a veselé melodie lákaly diváky k tanci, probouzely v nich nadšení a zpříjemňovaly diváckou náladu. Bujará atmosféra hlediště se však změnila v okamžiku, kdy z pódia zazněla píseň, která byla vyznáním touhy po domově a lásce k české zemi. Snad tomu trochu dopomohla i předvánoční nálada, ale historickým faktem je, že v okamžiku, kdy slepý houslista Mareš zpívá o naší zemi jako o rozkvetlém sadu a zemském ráji vzniklo v sále rozpoložení, které zvedlo ze židlí všechny diváky. Svým bouřlivým potleskem, slzami a voláním vzdávali poctu jak autorům hry, tak i zpěvákovi Karlu Strakatému, vlastně prvnímu interpretovi budoucí české hymny.

Téměř druhý den po premiéře píseň Kde domov můj zlidověla a čeští obrozenci ji ve velice krátké době rozšířili po celé zemi. Své prioritní postavení si vydobyla u českých vlastenců, umělců i politiků v takovém rozsahu, že se stala v 60. letech 19. století "Hudebním odznakem" české národnosti. Píseň si získala u českého lidu velkou oblibu a začala se šířit v různých úpravách a parafrázích. Melodie zůstávala jak v instrumentálních i vokálních úpravách téměř nezměněna, ale textová část mnohdy prodělala řadu úprav, a to ne vždy nekontroverzních – např. parafráze Jana Nerudy, který z ní udělal téměř hymnu pivařů.

Své výsostné postavení si píseň Kde domov můj obhájila i po vzniku samostatného Československa. Přes snahy politiků a odpůrců Škroupova odkazu vytvořit hymnu zcela novou, žádný z předložených návrhů před národem neobstál. V této době se vlastně opa-

kovala obdobná situace jako ve druhé polovině 19. století. Tehdejšími snahám udělal přítrž až Bedřich Smetana. Svůj postoj k odpůrcům písně Kde domov můj vyjádřil sovy: „Sotva se stavět proti písni, kterou lid sám za svou hymnu povzněl“.

V současnosti se snahy o zpochybnění hymny projeví zejména po rozpadu ČSFR, kdy její odpůrci obhajovali názor, že za státní hymnu by se daleko více hodily písně, jako např. Svatý Václave nebo bojovnější Ktož sú boží bojovníci. Ale i tentokrát si píseň „Kde domov můj“ obhájila své postavení národního symbolu. Je pravdou, že v moderních dějinách nebyla naše hymna jedinou vlasteneckou písní, probouzející národní sebevědomí. Obdobné postavení měla v období Protektorátu Čechy a Morava i píseň Karla Hašlera „Ta naše písnička česká“ a ve druhé polovině minulého století píseň z TV seriálu Píseň pro Rudolfa III. – „Modlitba pro Martu“, která se stala symbolem Pražského jara 1968 a Sametové revoluce 1989. Spory a výhrady k naší hymně však přetrvávají i v 21. století. Věřme, že zdravý rozum bude i nadále vítězit a naši politici si vezmou příklad z náhledů na státní symboly u představitelů sousedních států.

Naše hymna již pamatuje hodně. Je však stále vlastenecky motivující a v mimořádných okamžicích dokáže vyvolat téměř stejné emoce jako před více jak 180 lety ve Stavovském divadle. A pokud se podaří její působení na cit člověka znásobit politicko-společenským děním a připomínkou významných historických událostí, upevní si své prioritní postavení v mysli každého člověka. A to se povedlo organizátorům akce, která proběhla v kulturním domě v Nechanicích 27. září 2018. V tento den se sešli lidé věnující se regionální historiografii a představitelé obcí tří mikroregionu – Nechanicka, obce Památkové zóny 1866 a Urbanické brázdy. Obsahovou náplní setkání byla výstava historických kronik, dějiny českých státních symbolů, praktické ukázky historického vývoje písemnictví, pohlednice obcí mikroregionů z dob Rakousko-Uherska a První republiky, vzdělávací seminář pro kronikáře a řada dalších činností. V podvečerních hodinách proběhlo setkání představitelů obcí, jehož posláním bylo neformální předávání vzájemných zkušeností.

Termín akce nebyl náhodný. Pokud se podíváme do kalendáře, uvidíme, že velmi aktuálně oživil účastníkům setkání historické souvislosti s dnešním děním. Oslavy vzniku samostatného Československa si účastníci setkání

v Nechanicích obohatili i uctěním sv. Václava, patrona české země, a vzpomínkou na jednu z nejmůtnějších událostí naší vlasti – 80. výročí Mnichovské dohody. Pořadatelé si dlouho lámali hlavy, jak tyto události účastníkům akce důstojně připomenout bez sáhodlouhých proslovů. Záměrem bylo oživení vzpomínek a vyhodnocení dopadu dějinných událostí tak, aby je vzkřísil každý sám v sobě, a to s určitou mírou představitosti a citového rozpoložení.

Tato atmosféra se při setkání dostavila v okamžiku, kdy z pódia zazněla hymna, vlastně v tuto chvíli píseň „Kde domov můj“. Hymnu můžeme často slyšet v podání symfonických orchestrů, vojenských dechových hudeb, pěveckých sborů či amatérských dechovek, ale v podání dětské hudební skupiny to nebývá tak často. A když k tomu přičteme velmi kvalitní hudební projev, není divu, že i po více jak 180 letech tato píseň dokázala chytit za srdce. Po doznění posledního tónu výborně interpretované hymny souborem MAXIMIX se zcela jistě mnoha účastníkům vybavilo proctví kněžny Libuše.

Do atmosféry v sále nezasáhla jen kněžna Libuše, ale i Bedřich Smetana. Že stále platí jeho výrok „Co Čech, to muzikant“ si mohli účastníci ověřit při zábavném hudebním vystoupení souboru MAXIMIX. Kontrast hudebního projevu první skladby Kde domov můj a následné produkce byl sice velký, ale každý, koho políbila múza, musel uznat, že i rocková hudba může být prezentována na velmi slušné umělecké úrovni a v mezích zvukové přijatelnosti. Kvalita vystoupení dětské (mládežnické) skupiny svědčila o profesionalitě a svědomité práci vedoucí souboru paní Marie Valentové. Je dobře, že s mládeží pracují lidé, jejichž životním krédem je obohatit mladého

člověka o cenné duchovní hodnoty, které mu v budoucnu umožní rozpoznat společenskou prospěšnost a citovou účinnost lidského konání. Je to jediná cesta jak zvýšit celkovou intelektuální vyzrálou člověka. Krátké vystoupení skupiny MAXIMIX snad oslovilo každého posluchače a umožnilo mu poznat, že i tzv. moderní hudbu lze interpretovat tak, aby nikoho neobtěžovala a nemotivovala jej ke společensky nevhodným projevům.

Každý den jednou skončí, ale ne každý dokáže oslovit a posílit duchovno člověka. Tento den se to však zcela jistě povedlo. Poznat něco nového, oživit si staré vzpomínky, uctít osobnosti naší minulosti a neformálně poděkovat těm, co se snaží zlepšovat naše životní prostředí, dokáže ocenit člověk, který je obdařen citem k tvořivosti, myšlení, vzdělávání, lásce a touhou pomáhat druhým. No, to poslední se mnohdy lidem moc nepovede, ale těch lepších vlastností má každý člověk v sobě daleko víc.

Příjemný den by se však neuskutečnil, kdyby mezi námi nebyli lidé, kteří jsou ochotni obětovat svůj volný čas a hlavně energii pro něco, co dokáže pohladit duši jiného člověka. Za tento den patří dík představitelům všech tří mikroregionu, zejména paní Janě Pečenkové – starostce obce Mokrovousy, vedoucí kulturního domu v Nechanicích paní Mgr. Jitce Škvrnové a dalším aktivistům, kteří se na celé akci podíleli. Dík patří rovněž i historikům panu Mgr. Pavlu Mrkvičkovi a panu Mgr. Tomáši Hromádkovi. Nemalou měrou se do organizace i průběhu akce zapojily obecní spolky - Spolek seniorů Lodín a Janatov, Myslivecké sdružení Petrovice, Lodín a další. Na závěr nezbyvá tedy nic jiného než poděkovat těmto lidem a věřit, že se s nimi při nějaké pozoruhodné akci opět setkáme.

PhDr. Richard Šafařík

Stračovská Lhota – chlapci a muži, kteří se nevrátili z Velké války [1914-1918]

▪ Josef Perný

První světová válka, tzv. Velká válka (1914-1918), zasáhla tehdy všechny obyvatele na území dnešní České republiky. Masivně se mobilizovalo, byly obrovské počty raněných a padlých.

Co voják, to příběh. Vzpomínám na svoje vlastní dědečky, kteří oba museli obléknout rakouskou uniformu a odjet bojovat za císaře pána. Jeden dědeček byl zednický tovaryš, bylo mu 32 let a musel jako záložník narukovat hned při první mobilizaci. Doma musel nechat ženu se třemi malými dětmi: dcerám byly 3 a 2 roky, synovi teprve půl roku. Rodině bylo hodně těžko. Nejstarší dceru si vzal k sobě na celou dobu války dědův starší poloviční bratr a babička pěstovala na malém poličku cikorku a snažila se uživit sebe i děti. Děda bojoval na frontě v Bosně a Hercegovině, přežil a na konci války jel z fronty až domů na střeše vlaku, který byl k prasknutí plný vracejících se vojáků. Druhý můj dědeček byl z majetkově lepšího poměru, jeho otec byl půlsedlák a nechal ho vystudovat střední zemědělskou školu. Ale tenhle děda byl jedináček, protože jeho 3 sourozenci zemřeli již v dětském věku. Právě dovršil 18 let, a tak musel naru-

kovat začátkem roku 1915. Byl raněný, ale jakmile se uzdravil, musel do války znovu. Jeho rodiče se nesmírně strachovali, že přijdou i o tohoto svého jediného potomka, a tak mu dali s sebou peníze, aby mohl uplatit kamaráda. Ten ho pak na italské frontě při bitvě na hoře Monte Cosici střelil do nohy (předstíral zranění nepřítelem), a děda strávil zbytek války po lazaretech. Také přežil, ale do konce života ho noha bolela.

Celkové ztráty pouze Čechů za Velké války se většinou odhadují na zhruba 300 tisíc mužů. Také do naší malé vesničky se jich několik nevrátilo. Nemají (zatím) žádný pomníček ani pamětní desku a většina současných obyvatel o nich vůbec neví. Všichni to byli něčí synové, bratři, někteří byli otcové rodin. I každý z nich měl nějaký svůj příběh, ale ten je těžké po 100 letech vypátrat.

Na začátku války měla Stračovská Lhota asi 50 obytných domů a zhruba 230 obyvatel. Je to 2x tolik, než jich zde trvale žije dnes (kolem 95), ale začátkem minulého století tu v mnoha domcích žilo i více rodin pohromadě a počty dětí byly vyšší než dnes.

Stračovská Lhota patřila pod obec Stračov (od r. 1850), ale volila si vlastní místní zastupitelstvo v počtu 8 lidí, v čele s místním starostou. Místním starostou byl od r. 1908 až do konce války pan Jan Krejcar z č. p. 8, předešlých současných majitelů domu. Místní zastupitelstvo se scházelo podle potřeby většinou doma u starosty, rozhodovalo o všem, co se naší osady přímo týkalo, a mělo k dispozici i vlastní malý rozpočet. Za války se např. usnášelo, kolik peněz se za osadu upíše na jednotlivé tzv. válečné půjčky, kterých bylo celkem 8, nebo kterým nejpotřebnějším obyvatelům se dá malý finanční příspěvek.

Z naší vesnice narukovalo postupně minimálně 35 mužů a mladíků. Z nich se jich několik vrátilo raněných a 8 se jich nevrátilo vůbec.

FRANTIŠEK BÁRTA se narodil 3. února 1886 ve Stračovské Lhotě č. 46 jako nejstarší syn Františka Barty, domkáře, který pocházel ze Mžan, a jeho manželky Anny, rozené Vymlátílové z Horních Dohalic. Jeho otec byl zedník a přivydělával si v polním hospodářství. Také František se živil jako zedník. Do války narukoval hned při první mobilizaci, kdy byli povoláni všichni záložníci z ročníků 1882-1889, to znamená muži, kteří si odbyli prezenční službu v armádě mezi lety 1903 až 1913. Jako vojnín u 18. pěšího pluku byl odvelen na tzv. ruskou frontu do Haliče. Halič je kraj, který dnes patří částečně k jihovýchodnímu Polsku a částečně k Ukrajině. František Bárta padl téhož roku, 9. listopadu 1914, u polského města Łańcut, kde byl také pohřben. Bylo mu 28 let.

O dva roky později, v r. 1916, narukoval jako 18-letý i jeho mladší bratr Oldřich. Ten byl raněný, ale válku přežil.

VÍT BEZVODA se narodil 1. června 1882 ve Stračovské Lhotě č. p. 43. Ve Lhotě bydlelo několik Bezdodových, dva nepřibuzné rody. Vít byl synem Jana Bezvody a jeho manželky Františky Krejčové, obou ze Stračovské Lhoty. Oženil se s Františkou Jahelkovou ze Suché č. p. 64. Jejich dcera Hedvika umírá v r. 1906 ve stáří 7 měsíců na božec a brzy poté mu umírá i manželka. Vít Bezvoda se žení podruhé koncem října r. 1907 a bere si o 5 let mladší Annu Bezdodovou, také ze Stračovské Lhoty, z té druhé rodiny Bezdodových. S ní má 4 děti a rodina se žije polním hospodářstvím. Vít Bezvoda byl od r. 1909 místním zastupitelem. Také narukoval jako záložník hned v první vlně mobilizace. Z války se nevrátil.

ALOIS KREJCAR se narodil 14. prosince 1898 ve Stračovské Lho-

tě v č. p. 8. Jeho otcem byl Jan Krejcar, domkář a samostatný zemědělec (místní starosta, jak uvedeno výše), matkou Františka Jásenská ze Suché č. p. 51. Alois Krejcar narukoval v r. 1916 s ročníkem 18-letých jako vojnín u 18. pěšího pluku, 8. rota. Zemřel na konci téhož roku, dne 26. prosince 1916, v záložní nemocnici č. 1 v místě Reinfnitz (Ribnica) v Kraňsku, které tehdy patřilo k Rakousko-Uhersku. Dnes patří toto území ke Slovinsku. Tam je také pochován na hřbitově. Zemřel tedy 12 dní po svých 18. narozeninách.

JOSEF NESVAČIL se narodil 3. června 1876 ve Stračovské Lhotě v č. p. 11. Byl synem Václava Nesvačila, domkáře, a jeho ženy Antonie rozené Munzarové z Bělohradu. Josef Nesvačil pracoval nejprve jako pomocný dělník za denní výdělek, později jako zedník. Oženil se v únoru roku 1901 s Annou Volanskou ze Pšánek, se kterou měl postupně 10 dětí, ale 6 jich zemřelo ještě v raném dětském věku. Do války odešel v roce 1915, ve věku 39 let. Nevrátil se. Zůstaly po něm děti Anna (*1904), František (*1906), Václav (*1908) a Alois (*1909).

JOSEF PERNÝ se narodil 27. července 1895 ve Stračovské Lhotě č. p. 33 a byl synem Josefa Perného, domkáře, a jeho ženy Terezie, rozené Bednářové ze Stračovské Lhoty. Josef se vyučil tesařem. Narukoval v roce 1915 jako 20-letý, svobodný. Jeho starší bratranec František byl na frontě už od začátku války. Josef Perný se z války nevrátil a o jeho osudu není nic známo. V roce 1927 byl na žádost matky usnesením krajského soudu v Hradci Králové prohlášený za mrtvého "... a považuje se den 28. října 1920 za den, jehož nepřelil", jak zapsal stračovský farář do matriky.

OLDŘICH ŠULC se narodil 26. října 1893 ve Stračovské Lhotě č. p. 28. Jeho otcem byl Josef Šulc, zedník a polní hospodář, a matkou Anna, rozená Bezdodová z č. p. 43. Anna byla poloviční sestra Víta Bezvody. Oldřich Šulc také narukoval hned v prvním válečném roce 1914. Sloužil jako vojnín u 4. p.pl. na ruské frontě, ale pouze pár měsíců. Zemřel koncem ledna 1915 v nemocnici v Orenburgu, v Rusku, a je pohřben tamtéž. Orenburg je od Stračovské Lhoty vzdálený zhruba 3 tisíce km. Bylo mu 22 let.

FRANTIŠEK ŽITKA se narodil 24. května 1898 ve Stračovské Lhotě v č. p. 24. Jeho otec Jiří Žitka pocházel z Dolních Dohalic a jeho matka Františka Ulrichová se narodila ve Mžanech, ale byla dcerou Františka Ulricha ze Stračovské Lhoty č. p. 2.

... pokračování na str. 6

Stračovská Lhota – chlapi a muži, kteří se nevrátili z Velké války [1914-1918]

... pokračování ze str. 5

Jeho otec pracoval za denní mzdu a rodina bydlela nejprve v podnájmu v domě č. p. 20, kde bydlely 4 rodiny, celkem 12 lidí. Později si Žitkovi pořídili dům č. p. 24 a vlastní polnost. František Žitka narukoval v roce 1916 jako 18-letý a z války se nevrátil.

Mezi ty, kteří se z války domů do Stračovské Lhoty nevrátili živí, patří i VÁCLAV KYNČL (někdy psáno v matrice také Kinčl). Narodil se 6. října 1898 ve Stračovské Lhotě v rodině dělníka Václava Kynčla, původem z Horních Dohalic, a jeho manželky Anny Ulrichové, narozené ve Mžanech, ale dcery Františka Ulricha ze Stračovské Lhoty. Byl tedy bratranec Františka Žitky. Rodina Kynčlova bydlela stejně jako Žitkovi nejprve v podnájmu v domě č. p. 20. Jeho otec pracoval jako topič v cukrovaru, později si ale pořídili vlastní dům č. 48

a živil se zemědělstvím. Václav Kynčl narukoval spolu se svým stejně starým bratrancem v roce 1916. Zřejmě v Rusku vstoupil do československých legií, jejichž přesun zpět do vlasti trval až do podzimu 1920. Václav Kynčl zemřel v záložní vojenské nemocnici v Hradci Králové 25. ledna 1920 na tuberkulózu padl jako "... střelec československého střeleckého pluku č. 11, svobodný dělník a vojín...". Rodina si vyžádala jeho tělesné pozůstatky a je jako jediný z lhoteckých obětí Velké války pohřbený na hřbitově ve Stračově.

Zdroje:

Pamětní kniha Stračovské Lhoty, Matriky farního úřadu ve Stračově: digitalizované v archívu v Zámrsku nebo uložené na matričních úřadech v Nechanicích a ve Všeňstarech, Seznamy ztrát (Verlustlisten) v Die digitale Landesbibliothek Oberösterreich, Kartotéka

padlých v 1. světové válce Vojenského ústředního archívu, Matrika zemřelých pěšího pluku 4, Sčítací operáty obce Stračov 1870, 1890 a 1921, Zápisy míst-

ního zastupitelstva. A s poděkováním paní Stáze Valentové.

Mgr. Irena van Vuurenová
(vuuren@iol.cz)

▪ Pohled z fronty od Josefa Nesvačila

Uklidme svět Uklidme Česko

Pomáhaly i děti ze školky

Lodín - Opět, jako již několikrát rok na podzim, se naše obec zúčastnila akce Uklidme svět - uklidme Česko. Tentokrát se celosvětové akce zúčastnilo 155 zemí a 130 mil lidí. Jsme rádi, že jsme mohli přiložit ruku k dílu, ač nás bylo pár desítek. Dokonce nám pomáhaly i "školkové" děti, a za to děkujeme rodičům, že vedou své potomky ke kladnému vztahu k přírodě.

Sesbírali jsme neskutečné množ-

ství odpadu. Nejen, že jsme uklidili příjezdové cesty k Lodínu a Janatovu, ale část dobrovolníků se "hecla" a posbírala odpadky až od nechanické „vrakotechny“ (k dopravnímu zrcadlu). Snad se našim dětem bude jezdit do školy veseleji s pohledem na čistou přírodu. A teď už nám zbývá jen oslovit okolní vesnice, ať se příště přidají. Více rukou, více udělané práce.

Monika Dvořáková

▪ Malí pomocníci úklidové akce z MŠ Foto: Martina Dvořáková

Spolupráce obcí v našem mikroregionu

Stěžery - naše obec byla před dvěma lety úspěšná při podání žádosti o dotaci na „Pořízení kompostérů a štěpkovače“. Dotace byla spolufinancována Evropskou unií – Fondem soudržnosti v rámci Operačního programu Životní prostředí. Tehdy jsme obdrželi 85 % způsobilých výdajů. Před podáním žádosti jsme provedli průzkum, kterým jsme zjišťovali, kolik občanů má zájem kompostéry využívat. Na základě počtu zájemců jsme množství požadovaných kompostérů o něco navýšili a z následně získané dotace jsme jich zakoupili 310 kusů. Následně byly do přihlášených domácností kom-

postéry zapůjčeny na 5 let zdarma, po uplynutí této lhůty se stanou majetkem občanů.

Od občanů víme, že ti, kteří je již využívají, jsou moc spokojeni a chválí tuto aktivitu obce. Zároveň nás ujišťují, že odpad v popelnicích se jim snížil na méně než polovinu. Tím se plní cíl naší snahy o snížení hmotnosti netříděného komunálního odpadu v domovních popelnicích.

Stalo se ale, že ti, kteří se o kompostér nepřihlásili, projeví o něj zájem, až když zjistili u svých sousedů jeho výhody. A nás tak postavili před problém. Rádi bychom totiž vyhověli i těm opozdílům i nově přistěhova-

ným a doobjednali další kompostéry. Má to ale háček. O dotaci lze opět žádat, ale minimální celkově požadovaná částka musí být vyšší než 500 tisíc Kč. Abychom na tuto částku dosáhli, dohodli jsme spolupráci se sousedními obcemi Těchlovice a Dolní Přím. Následně jsme o dotaci požádali společně. V žádosti o dotaci požadují Těchlovice 25 ks, Dolní Přím 200 ks a Stěžery 100 ks domovních kompostérů o objemu 1000 litrů. O tom, zda dotaci obdržíme, budeme informováni až v dubnu 2019. Vířeme, že budeme úspěšní.

Ing. Dagmar Smetiprachová,
starostka

▪ Kompostéry slouží nejen místním. Foto: Petra Kopecká

Bezpečněji k vlaku, lékaři i do školy

Sadová - v druhé polovině srpna byly dokončeny práce na stezce pro pěší a cyklisty. Kromě toho, že pro chodce a cyklisty byla vytvořena bezpečná páteřní komunikace o délce 1,13 km napříč celou obcí, tak realizací této stavby došlo k propojení s již vybudovanými stezkami na katastrech obcí Sovětice a Mžany. Občané všech tří obcí tak mohou používat souvislou stezku o celkové délce 2,7 km.

Cílem záměru bylo přivést naše občany a občany okolních obcí co možná nejbezpečněji nejen k vlakovým spojům, ale také k lékaři a do školy do Mžan. V rámci stavby byl také proto vybudován nový osvětlený přechod s přejezdem pro cyklisty přes velmi frekventovanou silnici I/35. K záměru vybudovat tuto stavbu nás podnítila v roce 2016 výzva připravovaná IROP (Integrovaný regionální operační program) na podporu bezpečnosti dopravy a cykloopravy. Tuto výzvu na čerpání peněz z Evropské unie ve výši 95 % uznatelných nákladů zahrnuje do svého programu MAS Hradecký venkov, kam jsme se s projektem přihlásili a požádali o dotaci. Díky podpoře

MAS a díky precizní práci agentury CEP Hradec Králové, která nás prováděla celou náročnou a složitou administrací dotace, včetně výběrového řízení na dodavatele stavby, jsme byli v žádosti úspěšní a dotaci ve výši 4,5 mil. Kč obdrželi.

Stavba byla zahájena koncem dubna a byla docela náročná. Nejprve se muselo pod jednou částí stezky vybudovat 180 m kanalizace průměru 600 mm, včetně protlaku pod silnicí I/35 a renovace velké spojovací šachty, z důvodu přepojení sídliště „Na Rozkoši“ do jiného výtokového místa. Musely se také vybourat staré chodníky, dělaly se vjezdy k rodinným domům a při tom všem se pochopitelně křížovalo mnoho v zemi uložených sítí. Celková hodnota stavebních prací činila 5,5 mil. Kč, z toho dotačně uznatelné výdaje (nebyly uznány výdaje na kanalizaci) představovaly 4,8 mil. Kč. Velice dobrou práci odvedly firmy STAPAZ, jako hlavní dodavatel stavby, a při pokládce asfaltu pak firma Chládek a Tintěra.

Sami jsme překvapeni, jak je stezka hojně využívána, a to nejen chod-

ci a cyklisty, ale také in-line bruslaři, koloběžkáři a maminkami s kočárky. Tato stavba umožňuje všem uvedeným bezpečný pohyb mimo frekventované silnice. Jak již bylo v úvodu zmíněno, přivádíme tímto bezpečně cestující k vlakovým spojům. Rádi

bychom je také v další etapě přivedli bezpečně k autobusovým spojům, kterých u nás denně zastavuje celkem 56 v obou směrech. Ale to už by nemělo být tak finančně a stavebně náročné.

Ing. Drahoslav Falta

▪ Napojení na cyklostezku Sovětice. Foto: Ing. Drahoslav Falta

Oslavy 700 let obce Těchlovice

Těchlovice - 700 let, to je doba, která uplynula od první písemné zmínky o obci.

Psal se rok 1318 a v Čechách vládl Jan Lucemburský. Tehdy vznikla i první zmínka o Těchlovicích. A to v souvislosti s Perchtou z Těchlovic. Tento přídomek mělo, v této době, mnoho vládků a obec své majitele měnila poměrně často. Za třicetileté války se Těchlovice dostaly do majetku rodu Otty Tycho de Brahe a v roce 1662 prodala Kateřina de Brahe Těchlovice rodu Harrachů, kteří je připojili ke svému statku Stěžery.

K dalším významným změnám došlo po roce 1848. Bylo zrušeno poddanství a naše obec byla přičleněna k hejtmanství Hradec Králové. Tehdy měla obec cca 500 obyvatel, 70 popisných čísel a školu navštěvovalo až 100 dětí.

V obci se začaly zakládat ovocné sady, vznikaly nové spolky – divadelní spolek Kolár, TJ Sokol Těchlovice, Spolek dobrovolných hasičů a další. Významný byl pro obec začátek 20. století, zejména v oblasti rozvoje sadarství a sušárenství.

V polovině září letošního roku se v uskutečnily oslavy spojené s naším významným jubileem. Při této příležitosti byli pozváni hejtman

Královéhradeckého kraje Jiří Štěpán, senátor Jaroslav Malý, podpredseda Banskobystrického samosprávného kraje pan Stanislav Horník a zástupci spřátelené obce Těchlovice u Děčína.

Program započal v odpoledních hodinách u obecního úřadu. Hosté a místní obyvatelé tu utvořili průvod v čele s kapelou Májovanka a mažoretkami ze ZŠ a MŠ Libčany. Následovali je zástupci SDH Těchlovice a TJ Sokol Těchlovice, kteří nesli prapor obce a Sokola. Za doprovodu hudby se všichni vydali od obecního úřadu, směrem ke kapliče a pokračovali kolem obce. Po návratu k obecnímu úřadu si vzala slovo paní starostka a promluvila ke všem občanům i hostům a poděkovala jim za účast a podporu. Následně byla odhalena pamětní deska a v její blízkosti byla zasazena pamětní lípa.

Poté se průvod odebral k pomníku padlých, kde byly, při příležitosti výročí konce 1. světové války a vzniku samostatné Československé republiky, položeny věnce a květiny.

Po tomto pietním aktu pokračoval průvod na hřiště. Zde se již pokračovalo v uvolněnějším duchu. Pro všechny přítomné zde bylo připraveno posezení a pohoštění.

Členové Jezdeckého klubu Tůně

předvedli svůj um, za doprovodu komentáře jejich vedoucí. Dále měli všichni, kteří měli zájem, možnost projíždky na koni. Následovalo vystoupení skupiny mužoretů ARTrosa. Jejich vystoupení sklídilo nadšené ovace všech přítomných.

Poslední chvíle na hřišti strávili přítomní v družné sousedské rozpravě za doprovodu hudební skupiny

pod vedením Martina Vítka a Stanislava Matouška.

Závěrečným programem tohoto slavnostního dne byla večerní zábava v místním pohostinství „u Hysků“, za hudebního doprovodu manželů Hájkových, kteří hráli nejen k poslechu, ale hlavně k tanci.

Zuzana Klazarová

▪ Zahájení oslav se neslo ve slavnostním duchu. Foto: Jan Schejbal

Svět podle Šaška

Nechanice - od 1. do 4. října proběhl opět tradiční „Týden knihoven“. Letos byla součástí akce výstava takřka interaktivní „Svět podle Šaška“. Výtvarník Miroslav Šašek (1916-1980) se po studiích oženil a v roce 1947 odjel do Paříže. Po událostech v Československu 1948 se nevrátil, pracoval v Rádiu Svobodná Evropa. Začal cestovat a z cest psal průvod-

ce pro děti a ty také ilustroval. Podle nich vznikla tato výstava - život, stavby, doprava a lidé a jazyky ve světě. Děti s ní mohly samy pracovat, jak vidíte na fotkách.

Výstava putuje po knihovnách Královéhradeckého kraje.

*Hana Kramářová
knihovnice*

▪ Interaktivní výstava v mechanické knihovně. Foto: Hana Kramářová

Oprava márnice na hřbitově

Probluz - obec Dolní Přím za vřadného příspěví Centra společných služeb, které dobře funguje v našem mikroregionu, podala žádost o dotaci z programu Ministerstva zemědělství na opravu márnice na Probluzi. Žádost byla úspěšná. Dotace byla přidělena ve výši 608.111 Kč, za což děkujeme. Práce již začaly a v současné době je hotova oprava střechy.

Opravu provedla firma Milan Halíř Nový Přím. V příštím roce nás čeká ještě oprava fasády, výměna oken a dveří, dále také úpravy okolního prostřanství. Tyto úpravy bude provádět firma Petr Lacourt z Dolního Přímu. Celá akce musí být ukončena do 30. září 2019.

*Petr Švasta
starosta obce*

▪ Probíhající rekonstrukce márnice. Foto: Petr Švasta

Stěžery prezentovaly obec, mikroregion i kraj

Stěžery - jako vítězná obec soutěže Vesnice roku 2018 Královéhradeckého kraje jsme se zúčastnili i další prezentace TOP 13 obcí z jednotlivých krajů v celostátním kole. Zatímco hodnotitelská komise v krajském kole na nás měla vyčleněny pouze 2 hodiny, ta celostátní se u nás mohla zdržet celé 4 hodiny. I tak jsme toho měli tolik co ukázat, že jsme sotva stihali připravený harmonogram.

Cituji závěrečné hodnocení celostátní komise: „Počínaje letošním rokem můžeme začít říkat Hradec Krá-

lové u Stěžer. Stěžery jsou opravdu vzácným úkazem příměstské vesnice, která si zachovává vesnický ráz i přes tlak na to, aby se stala jeho pouhou noclehárnou. Unikátní jsou v obci spolky, které se soustředí na sportovní vyžití všech generací a jejichž členy je více než třetina obyvatel obce. Nejinak tomu je i v místních částech, které žijí na plovárnách, dětských hřištích nebo při závodech psích spřežení.“

Soutěž pokračovala vyhlášením vítězů v celostátním kole v Luhačo-

vích. Do tohoto lázeňského města odjel podpořit svou obec plný autobus Stěžeráků. Atmosféra celého dne byla úžasná. Každá obec zde měla připravený stánek, kde měla možnost prezentovat svoji obec. Vsadili jsem na místní tradiční výrobek „Stěžerský medovník“. Dále jsme točili první pivo uvařené naším stěžerským sládkem, nabízeli jsme sýr Niva z Dolního Přímu, sušenky z Těchlovic a na památku jsme účastníkům rozdávali perníčky a lipový čaj ozdobený logem soutěže a názvem naší obce.

Ráda bych předala všem obcím našeho mikroregionu svou zkušenost. Přípravy na celou soutěž byly náročné, ale společná práce neuvěřitelným způsobem nejen spojila naše občany, ale hlavně v nich podnítila společnou hrdost na svou obec. A to stálo za to. Nebojte se tedy i vy jít do dalšího ročníku soutěže, máte jistě také co nabídnout. Přihlášky lze podat do konce března.

*Ing. Dagmar Smetiprachová
starostka*

▪ Vítězství v soutěži oslavovali 18. 8. místní i přespolní. Foto: Petra Kopecká

▪ Předávání pomyslného zlatého žezla starostkou Zdeňkou Seidelovou z Přepych (vítězná obec 2017). Foto: Petra Kopecká

Odhalení pomníku padlým bylo velkou událostí

Horní Dohalice – tato víska byla od roku 1924 až do roku 1960 samostatnou obcí. Proto, když byl v roce 1934 v Dohalicích na návsi u pošty odhalen pomník padlých, nedostala se na něj jména vojáků z Horních Dohalic.

V rámci oslav stého výročí vzniku republiky jsme si odhalením nového pomníku tyto padlé připomněli. Pietní akt 22. září zahájil pan František Petřík. Dále se ujal slova pan Jan Šmíd, který připomněl historii 18. pěšího pluku v první sv. válce. Do tohoto pluku rukovali občané našeho regionu. Poté následovalo připomenutí historických souvislostí, spojených s 1. sv. válkou, z kronik a dobových dokumentů, které zpracoval regionální patriot pan Jindřich Kudrna. Svůj příspěvek přednesl pan Mgr. Zdeněk Hazdra, Ph. D., ředitel ústavu pro výzkum totalitních režimů, na téma Dohalští ve službách republiky. Pomník odhalili Mgr. Hazdra a paní Marie Tomášová (roz. Maxmiliánová). Kladení věnců s čestnou salvou provedli členové historického 18. pp. z HK. Věnce byly položeny i k pomníku na návsi v Dohalicích. Na závěr žáci ZŠ v Dohalicích zazpívali státní hymnu.

První sv. válka se těžce dotkla civilního obyvatelstva. Ve městech panoval velký nedostatek potravin. Na vesnici musely veškeré práce zastat ženy a staří lidé. Pamětní kniha Horních Dohalic popisuje rekvizice koní, hovězího dobytka a potravin. Nedostatek pracovních sil byl částečně nahrazován válečnými zajatci. Na žádost byli do některých hospodářství přiděleni tři Italové. Byli pracovití, veselí a s obyvateli obce se dobře sžili. Naučili se, jak Pamětní kniha uvádí, dost česky a všichni tři se nakonec těžko loučili se svým „zajateckým táborem“. Pro potřeby válečného průmyslu probíhala rekvizice měděného a mosazného nádobí. Zvon ze zdejší kapličky byl zakopán v kůlně pana Žočka v čp. 26 a tím byl zachráněn. Znovu byl slavnostně zavěšen 24. 1. 1919. Byl označen jmény zachránců: Fr. Žoček, Fr. Šec, Fr. Kužel, Fr. Bárta a Marie Freiberková. Za druhé světové války byl předán úřadům pro válečnou výrobu.

Do Velké války, jak se jí tehdy říkalo, z Horních Dohalic odešlo 36 mužů. Z nich byli 3 v bojích raněni a čtyři se bohužel nikdy nevrátili. Kolik mužů se vrátilo přímo z fronty a případně kolik ze zajetí nevíme, nikdo však nebojoval v legiích.

František Hrubý z č. p. 40 je nejstarším z našich padlých. Narodil se

20. července roku 1878 v Třesovicích. Do RU armády byl povolán roku 1899 k 18 p.p. v Hradci Králové. Po dvouleté službě je převeden do zálohy. V roce 1911 byl přerazen k zeměbranceckému p. p. č. 11 do Jičína a 29. července 1914 je mobilizován do armády. Do války odešel ve svých 36. letech. Zanechal doma ženu a pět dětí. Bojoval na ruském bojišti a po dvou letech byl dne 16. července 1916 zastřelen na stráži ve Smolarech. Někde psáno Smolenci u Kovelu v tehdejší Haliči, kde je pochován na zvláštním vojenském hřbitově. Kovel leží na severozápadě Ukrajiny poblíž hranic s Polskem a Běloruskem. Úředně byl František Hrubý prohlášen za mrtvého až v roce 1924 ke dni 31. srpna 1918.

Josef Maxmilián z č. p. 28 je druhým nejstarším z našich padlých. Do války odešel 27. července a nastoupil k 18. pp. do Hradce Králové. Doma zanechal těhotnou manželku, syn Josef se narodil 22. ledna roku 1915. Protože měl za sebou základní vojenský výcvik, odešel vzápětí na frontu. 15. srpna od něho přišel korespondenční lístek z Ruska. Brzy poté za nám neznámých okolností upadl do zajetí a v zajateckém táboře v Taškentu zemřel. Dle Pamětní knihy se tak stalo 12. prosince. Pokud je datum v Pamětní knize správné, jeho syn se tedy narodil jako pohrobek.

Václav Holman z č. p. 36. Byl z našich padlých nejmladší. Zachovalo se nám o něm nejméně údajů. Narodil se 2. února 1897 a v roce 1914 mu bylo teprve 17 let. Vojenskou službu mohl tedy nastoupit až v roce 1915 po dovršení 18. let věku. Byl povolán k zeměbranceckému p.p. č. 11 do Jičína a musel prodělat základní vojenský výcvik. Bojoval na ruské frontě, kde pode zápisu v Pamětní knize ještě v roce 1915, nebo 1916 u Kovelu padl. Karta zachovala ve voj. historickém ústavu uvádí nesrozumitelné místo úmrtí a datum 2. srpna 1916 s dodatkem Rusko Polsko. Na počátku války do ní narukoval i jeho otec František Holman, ten válku přežil.

Josef Jahelka z č. p. 29 se narodil se 24. října 1896. V roce 1914 mu tedy bylo 18 let. Po vyhlášení mobilizace nastoupil jako nováček k 18. p. p. do Hradce Králové. Odtud byl po krátkém pobytu poslán do výcvikového střediska tohoto pluku v České Lípě, kde prodělal základní vojenský výcvik. Po jeho ukončení odjel přes Uhry na srbské bojiště. O jeho krátké vojenské službě se zachovalo poměrně dost dokumentů. Kromě zápisu v Pamětní knize a dokumen-

tů z voj. historického ústavu, ještě dopisy z vojenského výcvikového střediska 18. p. p. v České Lípě, spolu s fotografií a korespondenční listky vojenské polní pošty z fronty. V dopisech z České Lípy popisuje svoji snahu dostat se k plukovní hudbě. Na jaký hudební nástroj se před válku hrát naučil nevíme, ale píše, že to stálo mnoho peněz. Tato jeho snaha však byla marná, nemohl nabídnout dost vysokou částku a byl přelapen „Němci“. Píše o svém zklamání a přání odejít na frontu, citují: „Aby to se mnou už nějaký konec vzalo“. Pokud by se býval k plukovní hudbě dostal, pravděpodobně by si zachránil život. V dalším dopise píše, citují: „pošlete nějaký krejcar na tu poslední cestu, dal bych se také fotografovat, jestli se nevrátím tak abyste alespoň to po mně měli. Já myslím, že se vrátím“. Listky vždy začínají oslovením drazí rodiče, přijměte ode mne pozdrav a políbení a končí slovy váš syn a bratr Josef s Bohem. Často v nich prosí o zaslání jídla a omlouvá se za neustálé prosby, citují: „nezlobte se, že vám stále o něco píšu, neb když je prázdný žaludek, tak se moc vzpomíná na domov“. Často nabádá svého tatínka, ať udělá vše pro to, aby nemusel do války odejít, citují: „jen kdyby tatínek nikam nemusel, nebo by to ani nevydržel“. Jeho otec František Jahelka narozený 3. září 1870 přesto do války odešel, ale domu se z ní šťastně vrátil. Josef Jahelka někdy vyslovuje v listcích naději ve shledání. Ta naděje se však nesplnila a on padl 13. listopadu 1915 pod Triglavem na Mrzlem Vrchu v Julských Alpách, dnes Slovinsku.

Všichni čtyři naši občané odpočívají daleko od své vlasti. Dva v bývalé Haliči, dnes rozhraní mezi Polskem

Běloruskem a Ukrajinou, další až v dalekém Uzbekistánu a čtvrtý pod bělostnými Julskými Alpami v tehdejších Přímoří, dnes Slovinsku, kde též padlo mnoho jeho spolubojovníků z hradeckého 18. pp. Budiž jim země lehkou, ať odpočívají v pokoji.

Odhalením pomníku obec napravně dluh svým padlým občanům. Dva z nich se tu jistě narodili, zde prožili své dětství a jejich krátký život ukončila válka. Pomník bude, snad dlouhou dobu, jejich osud připomínat nám i příštím generacím.

1. SV skončila oficiálně 11. listopadu 1918 porážkou R-U a Německa. Tato porážka měla za následek rozpad R-U říše a vznik samostatných států, jejichž území do ní patřilo, tedy i republiky Československé, jejíž vznik byl vyhlášen 28. října. Z Pamětní knihy citují: „z úst poštmistra Ludvíka Gráce z Dohalic, uslyšelo obyvatelstvo první zprávu o konci světové války. Na obecním domku čp. 1 zavál prapor v barvě bílé a červené. Mezi lidmi zaválá nadšení a úleva po prožitých válečných útrapách. Občané našich i okolních obcí se zúčastnili 3. listopadu oslavy vzniku republiky. V průvodu z Mokrovousovo Dohalic byly vezeny alegorické vozy připomínající události z naší historie“. Dle Pamětní knihy Sokola v Dohalicích se této slavnosti zúčastnilo 4000 lidí. Z této Pamětní knihy citují: „Proti hostinci Růžičkově, kde dávno již stojí pomník z války 1866 lev u mohyly, zasazeny byly dvě lipky. Na pomník položena deska s nápisem „Našim legionářům“. Na to byly spáleny obrazy posledních rakouských císařů-Habsburků a v Bystřici utopen rakouský orel z pošty“.

Jindřich Kudrna
Jaroslav Fejfar

▪ Čestné salvy při odhalení pomníku se ujalí členové historického 18. pp. z Hradce Králové. Foto: Věra Kobrová

Výchova ke zdravému životnímu stylu v MŠ Třesovice

Třesovice - mateřská škola se posledních několik let cíleně profiluje jako škola podporující u dětí aktivní a zdravý způsob života. Chceme, aby své zdraví chápaly jako vysokou životní hodnotu. Naše aktivity směřují zejména ke sportu, pohybu, zdravému stravování, ale také k pěstování zdravých mezilidských vztahů a duševní pohody a spokojenosti. V rámci těchto našich snah jsme letos rozšířili vzdělávací nabídku o saunování dětí v areálu bazénu Všešary. Vedeme děti tedy také k aktivní péči o své tělo a své tělesné zdraví. Děti si saunování užívají - rády se prohřejí a nemají problém ani s následným otužováním.

*Mgr. Blanka Moravcová,
ředitelka MŠ Třesovice*

■ S dětmi v sauně pracuje vyškolená lektorka saunování.
Foto: Bc. Zuzana Dvořáková

Stěžery slavily 100 let od vzniku Československé republiky

Stěžery - v pátek 19. října 2018 se sešli malí i velcí ve slavnostním „prvorepublikovém“ průvodu. Mnozí z nich se dostavili v krásných dobových kostýmech. Všichni se shromáždili v areálu původní hospodyňské školy, kde byli uvítáni ředitelkou školy Jaroslavou Pavlů. Následovala scénka sehraná paní starostkou a paní ředitelkou. Představily starostu z roku 1918 Josefa Rykla a řídícího učitele Augustina Mindla. Zde je úvodní část jejich rozhovoru.

„Vítej starosto, Josefe!“

Starosta nese obraz Masaryka.

„Zdravím, Augustine!“

Řídící sundává obraz Karla I.

Augustin: „Konečně se náš odvčký sen stal skutekem! Do Stěžer přišla radostná zpráva!“

V Praze byl vyhlášen 28. října samostatný československý stát.

Čechové po 300 letech vykořistování, utiskování od vlád vídeňských si oddychnou!“

Starosta: „Pravda, pravda, Augustine!“

A přes všechny hrůzy válečné nejlepší muži národa pod vedením pana profesora T. G. Masaryka pracovali, jednali a prosazovali vznik samostatného státu československého.

Nemohu se dočkat okamžiku, až tento muž mezi nás do Stěžer zavítá!“

Děti: „Už jeděééé!!!“

A koho že to vítali? Na koni se objevil první československý prezident Tomáš Garrigue Masaryk, tentokrát zosobněný panem Hejlem z Hřibského. Jeho podoba byla vskutku reálná, všichni přítomní byli ohromeni věrohodností postavy v podobě i v gestech. Chléb a sůl mu na přivítání podaly ženy a dívky v hradeckých krojích. Kouzlo okamžiku bylo

dovršeno zpěvem československé hymny. Prezident byl vyzván, aby se společně s občany Stěžer zúčastnil průvodu. Do kroku všem hrála dechovka z Hradce Králové. Účastníky průvodu čekala zastavení u jednotlivých domů, ve kterých kdysi provozovali svá řemesla prvorepublikoví živnostníci. U každého zastavení byla sehraána scénka, ve které děti ze školy představovaly jednotlivé postavy z minulosti. Znárodnily pekaře Kučera, mlékařku Vlčkovou, hospodského Špryňara a mnohé další. Vše doplňoval historickými údaji pan učitel Radek Martinec v dobovém sokolském kroji.

Vyvrcholením slavnosti byla poslední zastávka u pomníku před obecním úřadem. Děti zazpívaly píseň „Čechy krásné, Čechy mé“. Starostka ve svém projevu zrekapitulovala události z 28. října 1918 a zdůraznila, že ti, jejichž jména jsou vytesána na pomníku padlých, byli motivováni láskou k vlastnímu národu. Jejich oběti tak napomohly k uznání samostatného státu Čechů a Slováků. Je tedy důležité, abychom duchovní tradici humanismu a demokracie vytvořenou minulými generacemi ctili, dále rozvíjeli a předávali našim potomkům. Poté starostka společně s prezidentem Masarykem položila kytici obětem boje za svobodu Československa a ukončila slavnostní část programu.

Nefornální část oslav pokračovala pohoštěním dobovými pochoutkami. Děti ze základní školy připravily chléb se škvarkovou pomazánkou, cukroví, skauti medovinu, pivo

■ Prvního československého prezidenta očekávaly i děti, jak jinak než v dobových kostýmech. Foto: Petra Kopecká

a klobásy a kuchařky ze školní kuchyně polévku česnečku. Důležitá role v průběhu celého průvodu připadla stěžerským hasičům, kteří řízením dopravy jistili bezpečnost účastníků.

Díky patří všem, kteří slavnost připravovali, i těm, kteří se jí zúčastnili.

*Ing. Dagmar Smetiprachová,
starostka*

LISTOPAD 2018	17. 11.	17:00	Ochutnávka pív. Ve vzdělávací klubovně.	Stračov
	17. 11.	20:00	Sousedské posezení. Hraje Jiří Pešek. Kulturní dům.	Stěžírky
	18. 11.	17:00	Limonádový Joe. Divadelní soubor Jirásek z Nového Bydžova. Vstupenky v předprodeji na podatelně MěÚ Nechanice.	Nechanice
	24. 11.	15:00	Zdobení perníčků.	Mokrovousy
	24. 11.	15:00	Čertovský průvod. Vychází ze Sovětic, ukončení v Sadové.	Sověstice, Sadová
	24. 11.	18:00	Taneční - 3. prodloužená.	KD Nechanice
	25. 11.	13:30	Adventní dílny pro děti i dospělé. V 16:45 průvod na Husovo náměstí. 17:00 rozsvěcení vánočního stromu.	Nechanice
	30. 11.		Rozsvěcení vánočního stromu a loutková pohádka pro nejmenší „O pyšné čarodějnici“.	Těchlovice
PROSINEC 2018	1.-16. 12.	9:00-16:00	XXVI. Vánoce na Hrádku u Nechanic. Vánočně vyzdobené interiéry, historie a tradice vánočních zvyků. 1., 8. a 15. 12. adventní koncerty ve Zlatém sále.	zámek Hrádek
	1. 12.	9:00	Vánoční dárky vlastnoručně (4 workshopy-fimo, cardmaking, adventní dekorace, korálkování)	Stračov
	1. 12.	14:00	Vánoční tvoření pro děti a dospělé. Sál obecního hostince.	Lodín
	1. 12.	15:00	Adventní trhy. Od 17 hodin rozsvěcení vánočního stromu.	Sadová
	1. 12.	17:00	Adventní strom v Dohalicích u kostela. Občerstvení zajištěno, adventní program.	Dohalice
	2. 12.	13:00	Adventní dílna pro děti a rodiče s pohádkou O neposlušných kůzlátkách (loutkové divadlo Kozlík). V MŠ Stračov.	Stračov
	2. 12.	15:00	Rozsvěcení vánočního stromu.	Sověstice
	2. 12.	15:30	Rozsvěcení vánočního stromu (u zámku).	Dolní Přím
	2. 12.	16:00	Rozsvěcení stromu na návsi za doprovodu hudebního souboru Stračovské hvězdičky.	Stračov
	2. 12.	16:00	Staročeské vánoce. Rozsvěcení vánočního stromu. Na návsi u zvoničky.	Mokrovousy
	2. 12.	17:00	Rozsvěcení vánočního stromu.	Lodín
	2. 12.	17:00	Rozsvícení stěžerského vánočního stromu. 1. adventní neděle.	Stěžery
	5. 12.	16:00	Mikuláš, anděl a čert v Dohalicích. Hlaste se na telefonním čísle 777848143.	Dohalice
	6. 12.	17:00	Vánoční koncert ZŠ a MŠ Nechanice.	Nechanice
	7. 12.		Vá-Noční prohlídky za Hrádku u Nechanic. Bližší informace na www.zamek-hradekunechanic.cz .	zámek Hrádek
	8. 12.	15:00	Mikulášská diskotéka pro děti. Sál obecního hostince.	Lodín
	13. 12.	17:00	Malování na hedvábí. V ZŠ Dohalice. Bližší informace p. Dostálová 777848143.	Dohalice
	14. 12.		Vá-Noční prohlídky za Hrádku u Nechanic. Bližší informace na www.zamek-hradekunechanic.cz .	zámek Hrádek
	15. 12.	18:00	Taneční - Věneček.	KD Nechanice
	16. 12.	16:00	Betlémské světlo (k dispozici před stěžerskou klubovnou).	Stěžery
	16. 12.	18:00	Vánoční koncert pěveckého sboru Kaštánek. V Pivovaru LINDR Mžany.	Mžany
	17. 12.	18:00	Vánoční koncert sboru GYBON. V kapli.	Dolní Přím
	21. 12.	16:00	Vánoční hra v kostele sv. Jakuba. Účinkují Stračovské hvězdičky, MŠ Stračov a hosté.	Stračov
	23. 12.	16:00	Zpívání koled u vánočního stromu „Za šťastné a veselé“.	Stračov
	24. 12.	13:00	Zpívání koled u obecního úřadu.	Sověstice
	24. 12.	23:59	Půlnoční mše s živým divadlem. Tradiční půlnoční akce v kostele.	Dohalice
	31. 12.	23:50	Přivítání nového roku u zvoničky.	Mokrovousy
	LEDEN ÚNOR 2018	12. 1.	20:00	Myslivecký ples. Sál pohostinství U Hysků. Hraje kapela Svižná těla.
18. 1.		20:00	6. ples ZŠ a MŠ Stěžery. Hraje Labyrint. Tělocvična OÚ a I. Obecní hospoda.	Stěžery
19. 1.		10:00	Zabíjačkové hody.	Sadová
19. 1.		20:00	8. hasičský ples. Sál obecního hostince.	Lodín
25. 1.		20:00	Hasičský ples SDH Stračov.	Bříšřany
26. 1.		20:00	Myslivecký ples Spolek Hvězda Mžany. V Pivovaru LINDR Mžany.	Mžany
2. 2.		20:00	Hasičský ples.	Boharyně
9. 2.		20:00	Sportovní ples.	Dohalice
15. 2.		20:00	22. Společenský ples. Hraje Nine Orchestra. Tělocvična OÚ a I. Obecní hospoda.	Stěžery
15. 2.		20:00	Sokolský ples TJ Sokol Stračov.	Pšánky
16. 2.		10:30	Masopust.	Stěžery

Kronika včera a dnes

Nechanicko – i mikroregion slavil stoleté výročí založení republiky. 27. září se v kulturním domě v Nechanicích sešli starostové, knihovníci a kronikáři z mikroregionů Nechanicko, Urbanická brázda a Obce památkové zóny 1866. Pro kronikáře jsme připravili odborný seminář, během něhož mohli nahlédnout i do několika historických kronik, které jsme pro tento účel zapůjčili z Okresního archivu Hra-

dec Králové. Knihovníci se sešli s několika autory z regionu, měli možnost zakoupit si jejich knihy. Přínosná byla výměna zkušeností – nejen ohledně vedení knihovny, ale také jak kdo přispívá ke společenskému dění v obci.

Kulturní dům tento den navštívila i široká veřejnost. K vidění byla nejen výstava našich státních symbolů, vlajek, přehled prezidentů, ale také expozice historických pohlednic obcí a kronik. Kroniky zde byly nejen ty obecní, ale také spolkové, z vítání občánků či fotokroniky. Krásnou expozici instalovaly divadelní spolky – Nechanický ochot-

nický spolek (NOS) a Divadelní spolek Obědovice. Do historie písemnictví se návštěvníci mohli podívat prostřednictvím stánku, který nachystala obecně prospěšná společnost Hradecký venkov. Každý mikroregion připravil pro návštěvníky svou expozici. Návštěvníci se mohli seznámit s projekty, které mikroregiony realizují, s materiály, které vydaly. Mohli se začíst do starších čísel mikroregionálních zpravodajů nebo si prohlédnout obce, které získaly titul vesnice roku.

Tento den byl zakončen galaveršem a fenomenálním vystoupením mla-

dých hudebníků ze skupiny Maximix. Ti s chutí a nadšením interpretují hudbu od popu k rocku v úpravě pro jejich soubor - hrají na smyčcové nástroje, elektrické kytary, keyboard a bicí. Dokonce pro tento den nacvičili skladbu pro nás nejvýznamnější – naši státní hymnu, kterou večerní slavnostní program zahájili.

Závěrem patří velké poděkování všem organizátorům a pomocníkům, ale také Královéhradeckému kraji za finanční podporu této akce.

*Ing. Šárka Kašparová
Mikroregion Nechanicko*

■ Výstupení mladých hudebníků ze skupiny Maximix. Foto: Matěj Krátký

■ Výstavní expozice divadelních spolků. Foto: Matěj Krátký

■ Večerní program zahájila státní hymna. Foto: Matěj Krátký

■ Výstavené kroniky obcí, spolků, fotokroniky. Foto: Matěj Krátký

Regionální produkt Hradecko - Výzva regionálním výrobcům

Jste výrobcem místních, tradičních, originálních nebo ekologicky šetrných produktů? Jedná se o potraviny, řemeslné výrobky, mýdla, svíčky, šperky, keramiku, u kterých převažuje ruční práce? Máte zájem o propagaci v rámci turistického regionu Hradecko? Pak je tato výzva určena právě vám. Destinační management Hradecko bude ve

spolupráci s polským městem Svidnice a dalšími subjekty realizovat projekt na podporu unikátních výrobků z Hradecka, tedy výrobků, které mají svůj příběh. V rámci tohoto projektu bude vydán Katalog regionálních produktů Hradecka a Svidnice, bude realizována přímá propagace samotných výrobců na vybraných akcích na Hradecku a ve Svidnici

a je plánován online marketing nově vzniklé značky Regionální produkt Hradecko. Výrobci nebo producenti, kteří by měli o značku Regionální produkt Hradecko zájem, se mohou obrátit na Ing. Danielu Mandákovou emailem mandakova@ic-hk.cz nebo telefonem 603 843 903.

Zdroj a foto: DM Hradecko

Jak se žije v Horních Černůtkách

Horní Černůtky - při opravě silnice na kopci Dub bylo možno potkat v naší vesmě řidiče, kteří se nechťeli zdržovat u semaforu, jeli objíždkou a dostali se do míst, která nikdy nenavštívili a ani navštívit nemínili. Některá auta projela, aniž by někdo vykoul z okénka, některá zpomalila a mnohá zastavila na návsi. Osazenstvo auta vystoupilo a se zalíbením se rozhlíželo. Náhoda tomu několikrát chtěla, že jsem šla zrovna kolem a vyslechla chválu na malebnost, upravenost a příjemnou atmosféru Horních Černůtek. Někdy nezůstalo jen u toho, návštěvníci chtěli vědět více: kolik obyvatel má ta naše hezká obec, jak se tu lidem žije, co se tu tak dělá, stranou velkých měst? A já s hrdoostí vyprávěla: o výletech, festivalu a dalších kulturních počinech, o adventu a betlému, o koňáckých akcích, o dožínkách, o klubu, ve kterém se pravidelně scházíme. O báječných lidičkách, kteří za tím vším stojí, o starostovi, který tomu všemu fandí a pomáhá. Jestli mi věřili, nevím, ale pro jistotu zde popíši jako důkaz něco málo z dění v naší vesnici.

Že se sousedi na vesnici schází, (u nás v kulturním klubu, jehož 10. vy-

ročí otevření bylo letos oslavováno), je obvyklé, ale aby se sebrali a jeli společně skoro každý měsíc na výlet, pěkně vlakem, busem a zejména pěšky, to se už tak často nevidí. Vlkánov s Erbenovou básnickou stezkou, Ostaš, Hejšovina, Oldřichovské sedlo s Gorilou na Frýdlantsku, hora Hejda, Pekelec, prameny Bystřice a mnoho dalších míst, blízkých i vzdálených, bylo navštíveno, prozkoumáno, fotografováno (viz fotogalerie na našich stránkách) a dále nadšeně vzpomínáno u piva v klubu. A že se poshánějí a opraví starobylé lyže, na půdách vyhrabou staré oděvy a vyrazí se na historické lyžování do Pecky, to se taky na malých vískách jistě neděje tak často. (A že se vyhraje v kategorii mužů.) Obyvatelé z malých i větších vesnic a měst konávají zájezdy do větších i velkých měst za divadlem, muzikálem či jinou kulturní atrakcí, ale aby si občané malinké vsky pozvali v parném létě brněnské alternativní divadlo, které přiveze koňský povoz, o tom zpráv nemám. A byl to úžasný zážitek, když se hrál Krysař na návsi před zcela naplněným improvizovaným hledištěm, ve kterém vedle sebe seděli svorně

naši sousedi s divadelními odborníky a nebylo slyšet ani hlásku, jen psi štěkali. To na jaře, 12. května, museli chlapi postavit velký stan i se stanem zákulisním. Konal se již sedmý ročník multizánrového Horní Černůtky Festu – představila se dvě divadla, folkový hudebník Jakub Vojtěch, The Golden Sixties - 60. léta a v hluboké noční době známá hradecká Vyhoukaná Sowa. Kolik tak malých vesniček takový festival má? Ovšem, i v Horních Černůtkách se pořádá Rej čarodějnic, dlabou se dýně, společně se vypouštějí k nebi draci, schází se sousedi u kytary (Koncert Milan Šány - písničky na přání), slaví se dožínky (pro své sousedy spolu s Klubem přátel koní a turistiky pořádala FARMA rodiny Hypiusových) a v adventním čase se staví betlém. Ten náš je již vyhlášený – je mozaikový a pod vedením sochařky Radky Šústkové si ho tvoříme sami. Každý rok přibudou další postavy – k Svaté rodině loni byla ustájena zvířátka a letos nastoleni Tři králové. Na začátku adventu, při rozsvícení stromu, se vždy koná divadelní představení. Loni i letos spolu s dětmi a učitelkami z mateřské školky v Jeří-

cích vystupují, jak jinak, i občané naši. Čím jsou však Horní Černůtky nejvíce známe, zejména mezi koňáky, je Den koní (letos se konal 23. 6. již 10. ročník) a Hubertova jízda (na podzim též slavila 10. výročí):

„A to se toho všeho účastní všichni vaši občané?“ ptali se nenadálí objíždkoví návštěvníci. „Ale ne. Někteří jsou iniciátoři a hlavní organizátoři, tahouni, někteří pomáhají, mnozí přijdou pokaždé, někdo někdy a některé ani nevidíme, pro někoho je těžké uloupnout pár minut ze svého volného času“, odpovídala jsem. „To víte, občas si ten s tamtím nesejde, někdy to zaskřípe v křehkých lidských vztazích. Spolužití je náročné. Ale v naší vesničce se mu daří, vesnička žije činěním svých obyvatel, kteří jsou si dobrými sousedy.“

Na Dubu je silnice opravena, obcí většinou již profčí řidiči, kteří cestu znají. Těším se však, že až o adventu rozsvítíme náš betlém, přijdou se návštěvníci podívat na naše společné dílo a tím i na naše Horní Černůtky. A třeba zas někoho bude zajímat, jak se nám tady žije.

Emma Zámečníková

▪ Dožínky 2018 Foto: Emma Zámečníková

▪ Krysař v podání DS Lužánky u Brna. Foto: Emma Zámečníková

Pozor prima prázdninové povídání

Poslední pátek prázdnin – podvečer. Pánové, paní, potomci přišli prožít příjemné popoledne, pobýt pospolu.

Pro potomky, pacholata připravena plocha před pohostinstvím pro plnění pokynů. Příklad: přeskoč prkno, protáhni paže, postav palác, polep papír, přístroj papírovou panenku.

Potom přišel poslední pokyn – pojd' projít poznačenou plochu po poli, přitom procvič paměť pamatováním písničky.

Parta prochází, připravené přišery přepadávají pocestně.

Ponejprv potichu, pohládí po paži,

poponesou, později plazíc po pěšině pouští příšerné pazvuky. Pronásledují pacholata, pojednou posvítí, praskají petkami.

Pacholata piští, překvapeně popoběhnou, postrašena pozorují počínání příšer. Potom propuštění. Přijmou pamlskek. Potěšena, protože přežila.

Potom před pohostinstvím připraveno parádní praskání petard.

Prima podvečer.

Poděkování patří pomocníkům, příšerám, putujícím.

Pa příště.

L. Valešová

▪ Pozor přestříhnutý papír. Foto: Jana Večeřová

Nerošov svým zvonem pozdravil Světový den míru

Prot. Kirchengemeinde Neuhofen

NEWS

EVENTS

PROJECTS

The bell tower in the village of Nerošov, Nechanice. Eastern Bohemia
The small bell in local bell tower

EUROPEAN CULTURAL
HERITAGE YEAR 2018
SHARING
HERITAGE

Nerošov - nevím, kolik čtenářů zaznamenalo, že 21. září každého roku je Světovým dnem míru. Letos si ho lidé v Evropě připomněli poněkud netradičním způsobem. Právě v tento den, v době od 18.00 do 18.15 hod. se mohly rozeznít zvony a zmíněný svátek, který by měl být celosvětově jedním z nejdůležitějších, se mohl takto oslavit. Vznikla celoevropská databáze zvonice, zvonček, kostelů, chrámů

a zvonů, která se vytvořila právě tak, že se do ní zaregistrovali všichni, kteří mír považují za vzácnou hodnotu a kteří se jej rozhodli zvoněním pozdravit a uctít.

Protože se této akce mohly zúčastnit všechny zvony, kostely a zvonice bez ohledu na to, jak jsou velké, navštěvované či vysoké, jsme velmi rádi, že se do této databáze podařilo zahrnout i nerošovskou zvoničku a jejím prostřednictvím tak zapojit Nechanicko do tohoto vynikajícího počínu. Vždyť právě Nechanice a okolní vesnice mají s válečnou vřavou ty nejhorší zkušenosti a není

tedy divu, že si obyvatelé váží míru, ve kterém máme to štěstí žít už dlouhou dobu.

Bude-li se chtít zájemce na tuto databázi podívat a ověřit si, kdo z jeho okolí se k této akci přidal, je možné ji navštívit na stránce <https://sharinheritage.de/en/ringing-bells-across-europe/>. Bylo by krásné, kdyby se na webové stránce objevily záznamy i z dalších vesnic Nechanicka. Ale i tak je nerošovská zvonička v dobré společnosti – přidaly se např. katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha v Praze, Frauenkirchen v Dražďanech, dóm v Kolíně na Rýnem, kos-

tely z Hamburku, Varšavy, Londýna, Helsinek a dalších metropolí.

Je vidět, a je to dobře, že míru si váží celá Evropa. Válečnými konflikty strádali úplně stejně jak obyvatelé velkých měst, tak obyvatelé těch nejmenších vesniček. A je lhostejné, zda jimi prošla 1. či 2. světová válka, nebo se stali oběťmi lokálních bojů a násilí. Utrpení jsou stejná – jak ve velkých aglomeracích, tak i v těch nejmenších vesnicích. Proto si važno toho, co právě prožíváme. Klidu, pohody, jedním slovem – MÍRU.

Alexandr Hrabálek
Nerošov

Ohlédnutí za loňským školním rokem s Kaštánkem

Mžany - Kdo loni v září prošel v pondělí odpoledne kolem mžanské školy, musel mít pocit, že má halucinace, nebo se stal obětí nějakého vtípu – i přesto, že venku ještě nepolevila třicetistupňová vedra, vzduchem se nesly vánoční písně!

Nešlo o vtíp ani o fatamorgánu – to jen děvčata z Kaštánku pilně vybírala další repertoár a nacvičovala na další vánoční koncert. Ten loňský se konal 17. prosince v krásném prostředí Pivovaru Lindr Mžany. Sál praskal ve švech a diváci si mohli poslechnout nového moderátora Lukáše Kuklu a slavné ale i méně známé vánoční písně a koledy.

Hezky jsme se naladili na vánoční svátky, poseděli a pobavili se a po novoroční pauze opět začali s nácvičkou dalšího vystoupení.

Prázdninový koncert Kaštánku nesl název „Prkna co znamenají svět“. 24. června, čili poslední víkend před prázdninami, jsme se rozhodli zpříjemnit dětem i dospělým ono nekonečné čekání na prázdniny a zprostředkovat občanům místním i přespolním pár muzikálových melodii.

Během večera zazněly opět v Pivovaru Lindr Mžany ukázky ze slavných světových muzikálů, jako například Fantom opery, Jesus Christ Superstar nebo Cats. Nevyhýbali jsme se ani slavnějším kouskům z českých luhů a hájů, třeba Monte Cristo, Tři mušketýři nebo Děti ráje.

Mezi našimi vlastními koncerty

jsme ještě stihli vystoupit na akci Noc kostelů v Dohalicích, kam jsme místními občany byli pozváni.

Během prázdnin se členky užšího vedení sboru (Aneta Khunová, Iva Machytková a Ilona Bulíčková) rozhodly uskutečnit své několikaleté plány a poněkud rozšířit pole působnosti Kaštánku, tzn. nepořádat do budoucna pouze koncerty, ale i další kulturní akce, například plesy, výlety, v případě zájmu divadelní představení apod.

Nelenily, podstoupily úřední kolečko a za tím účelem založily Kulturní spolek Kaštánek, z.s., pod jehož hlavičkou budou nadále všechny naše akce pořádány, a kde také uvítáme všechny zájemce o kulturu v našich obcích. Do spolku může vstoupit každý, kdo by se rád aktivně (nebo i pasivně) podílel na našich budoucích akcích a chtěl by Kaštánek podpořit v jeho další činnosti. Učinit tak může na naší svolávací schůzi, která se koná v úterý 20. listopadu 2018 od 18:00 v Pivovaru Lindr Mžany.

Od září tedy nacvičujeme pod „staronovým“ názvem, se „starými“ i novými členkami a opět necháváme po Mžanech rozeznít něco málo vánočních písní.

Napříště se s vámi těšíme na shledanou v neděli 16. prosince 2018 od 18:00 již tradičně v Pivovaru Lindr Mžany na našem vánočním koncertě.

Za Kulturní spolek Kaštánek, z. s.
Ilona Bulíčková

Prázdninový koncert. Foto: Diana Dobešová

Vánoční koncert 2017. Foto: Jiří Pršala

Drakiádu bohárenští spojili se zahrádkářskou výstavou

Boharyně - v neděli 7. října 2018 uspořádal obecní úřad ve spolupráci se ZO Českého zahrádkářského svazu Boharyně drakiádu spojenou s výstavou jablek a dalších produktů nejen ze zahrádek členů ČZS, ale i dalších občanů obce. Počasí bylo sice pěkné, slunečné, ale bylo bezvětří. Děti i dospělí se pokoušeli dostat draky nahoru, ale bez velkého úspěchu. Po druhé hodině odpoledne však přišla změna a začal foukat vítr. A tak připravení draci mohli konečně vzlétnout.

Pro děti bylo připraveno ještě zdobení pečených „mafin“, omalovánky, házení míčků na cíl nebo „slalomová“ jízda s dětským kolečkem nebo sekačkou.

Všichni mohli ochutnat tradiční podzimní „specialitu“ - brambory pečené v popelu. Podávány byly se solí a míchaným tvarohem. Nabízen byl jablečný mošt z moštárny provozované zahrádkáři.

Během celého odpoledne probíhalo hlasování o nejkrásnější jablko a nejzajímavější dýně - vše ze zahrádek místních občanů. Na závěr bylo provedeno vyhodnocení a předány ceny. Z hodnocených jablek zvítězil nablýskaný malináč a z dýní byly vybrány ty, které vypěstovala Tereška Adlafová.

JUDr. Věra Macháčková
starostka

▪ Výstava jablek a dalších produktů. Foto: Bc. Šárka Michálková

Radostovské Dýňobraní se vydařilo

Radostov - V sobotu 22. září se konalo Dýňobraní, tedy 4. hasičské odpoledne s živou hudbou. Nechyběla ani soutěž o nejlepší zahrádkářský výpěstek, dotovaná hodnotnými cenami, a bohatá tombola.

O povedeném průběhu svědčí i zápis do hasičské kroniky:

Sedesátka sousedů se bavila od odpoledne až do druhé ráno, kdy muzikant pan Pešek začal balit fidlátka. Od té páté odpolední to byl od něj úctyhodný výkon, děkujeme! Dýňobraní se nám vydařilo, hostům líbilo a máme na něj hezké vzpomínky.

Zdeněk Pečenka

Popovická drakiáda

Popovice - Sedm desítek draků na nebi a přes stovku návštěvníků se sešlo předposlední zářijovou sobotu na louce za naší vískou. Konala se tedy tradiční Popovická drakiáda, v letošním roce už po sedmé.

Po loňském přerušení už zavedené tradice se opět v Popovicích nedaleko Nechanicko uskutečnila Drakiáda. Sešly se na ní děti nejen z Popovic a přilehlých Třesovic, ale i ze vzdálenějšího okolí. K oblakům vystoupalo na 70 draků a po soutěžním klání na nebi se děti mohly po celé odpoledne zapojovat také do sbírání razítek na soutěžní kartičky. Razítko získaly za odvedený výkon na jednotlivých soutěžních stanovištích, kde třeba chytaly ryby, zdolaly překážkovou dráhu anebo

poznávaly pohádkové postavičky.

Kromě toho pořadatelé ze Sboru dobrovolných hasičů v Popovicích dopřáli návštěvníkům podívanou na speciální zvířecí disciplínu - králíci hop. A v různobarevná zvířátka anebo pohádkové postavy se mohly děti proměnit při malování na obličej. Po celé odpoledne také probíhaly dílničky, kde děti tvořily dráčky, dýně anebo svíčky. Přebytek energie pak vybily ve skákacím hradu.

Popovičtí hasiči a hasičky děkují všem, kteří se do uspořádání tradiční podzimní akce zapojili a už nyní zvou na osmý ročník Drakiády v Popovicích, na který se můžeme těšit opět za rok.

Veronika Volejníková

▪ Jedno ze soutěžních stanovišť bylo i chytání ryb. Foto: Jiří Gangur

Lodínští senioři na Jižní Moravě

Lodín - je to až k nevíře, ale léto opět skončilo. První podzimní den sice přichází každý rok ve stejnou dobu, ale čím je člověk starší, tím intenzivněji na jeho duši doléhá dojem, že každé roční období je kratší a kratší. Není proto divu, že se starší lidé snaží využít každé příležitosti k setkání a ožívování svých vzpomínek v kruhu přátel a známých. Některá setkání se stávají již tradicí a většina seniorů se mnohdy nemůže dočkat okamžiku, kdy se v jejich poštovní schránce objeví pozvánka, lákající k příjemnému posezení. V Lodíně by asi došlo mezi seniory k pozdvižení, kdyby výbor Spolku seniorů Lodín a Janatov tuto tradici přerušil. Je pravdou, že lidé se mohou scházet sami, oni to také dělají, ale je příjemnější, když se najde parta nadšenců, kteří dokážou vytvořit podmínky a hlavně motivovat spoluobčany k soudržnosti, k odložení všedních starostí a pozvednutí jejich sebevědomí. Zejména u starších lidí je velmi důležité alespoň občas prožít chvíle radosti a spokojenosti. Jejich oči se nemusí rozzářit jen v den, kdy na jejich účet dorazí důchod, ale měli by mít možnost chvíle spokojenosti prožívat co nejčastěji.

A právě o to se snaží členky výboru Spolku seniorů Lodín a Janatov. Přes mnohé nesnáze si vždy najdou chvíli k tomu, aby pro své vrstevní-

ky připravily něco hezkého, na co budou všichni dlouho vzpomínat. Nejinak tomu bylo i v posledních měsících letošního léta. 25. srpna se sešlo 55 seniorů v lodínském kempu. Setkání bylo zahájeno tradičním způsobem - hodnocením činností, zanařikáním nad výši rozpočtu spolku, seznámením přítomných o připravovaných akcích a vyzváním k účasti na komunálních volbách. Pak následovala příjemná zábava, kterou tradičně rozproudilo všem známé lodínské hudební duo - pan Berger a pan Dvořák. Příjemná nálada a družné povídání se tentokrát protáhly do pozdních nočních hodin a většina účastníků dorazila domů až kolem půlnoci.

Neroloučili se však na dlouho. Za pár dnů je čekalo další setkání, které však nebylo určeno pouze k družnému popovídání, ale navazovalo na celoroční záměr spolku - pořádání akce, které budou zaměřeny na poznávání historie a ožívování starých tradic. Která z podzimních tradic je v září nejlákavější a z lidských činností nejpříjemnější? Součástí našeho státu je i území Moravy, kde žijí dobrosrdeční lidé, věnující se bohu libé činnosti. Kristus dokázal změnit vodu ve víno. To se vinařům z Jižní Moravy zatím ještě nepodařilo, ale díky své pracovitosti a lásce k přírodě dokážou v potu tváře z plo-

dů svých vinic vykouzlit nápoj, ve kterém se snoubí slunce s úrodnou zemí a v přiměřeném množství dokáže nejen rozvázat jazyk, ale i otevřít srdce. Letos si sice vinobraní pospíšilo, ale zájem špačků i turistů se operativně přizpůsobil.

Vinařský svátek přilákal na Moravu i seniory z Lodína a Janatova. Tentokrát navštívili nejjihnější cíp moravského mikroregionu Podluží, vinařskou obec Prušánky se starou viniční horou Nechorý. Pod horou je malá, stejnojmenná vesnička, kterou tvoří pouze vinné sklepy. Sice zde nikdo nebydlí, ale díky turistům a vinařské cyklostezce je její návštěvnost, obzvláště v době vinobraní, obrovská. Všechna stavení slouží k jedinému účelu, výrobě a pěstování vinné révy. V dnešní době je v Nechorách více jak 450 vinných sklepů. Lodínští senioři nepřijeli do této malebné vesničky překontrolovat pouze výsledky práce místních vinařů, ale především se zúčastnit každoročně konaných oslav, při kterém si poslechli vystoupení dětského sboru Nechoránek, ženský sbor Prušánky, mužský sbor Prušánky, Cimbálovou muziku a soubor Bojané. V příjemné náladě okoštovali nejen bouřlivý burčák, ale i kvalitní vyzrálé vínko. V podvečer se všichni s touto malebnou vesničkou rozloučili a pokračovali do Místřína. Zde byli očekávání

majitelem vinařství panem Dufkem, který poskytl výletníkům nejen střechu nad hlavou, ale zajistil i zajímavý celovečerní program. Až do druhé hodiny ranní dokázal poutavě vyprávět o historii vinařství, vinných odrůdách a moderních trendech ve výrobě zlatavého nápoje. A co by to bylo za vinaře, kdyby po každém informačním bloku nedal okoštovat výsledky své práce.

Den sice neuvěřitelně rychle utekl, ale zážitky byly natolik silné, že na ně budou všichni dlouho vzpomínat. Druhý výletní den již nebyl věnován vinařství, ale seznamování se s historií navštívené oblasti. Prohlídka zámku, přilehlé zahrady a parku umocnily zážitky z předešlého dne. Odpočinek v zámecké cukrárně zmobilizoval síly seniorů, a tak se mohli vydat na cestu do Bučovic a dále pak do svých domovů.

Každý z účastníků zájezdu si v tu chvíli uvědomoval, že bez podpory obce by podobné akce nemohl výbor spolku zajišťovat. Snad právě proto se rozcházel s přáním, aby po komunálních volbách byl v novém vedení obce alespoň jeden člen zastupitelstva, který bude podávat seniorům pomocnou ruku a hájit jejich zájmy. Zda se to splní, to ukáže čas.

Spolek seniorů Lodín a Janatov

▪ Výlet seniorů na Jižní Moravu. Foto: Miroslav Dobrozemský

Obnovení činnosti TJ Sokol Hněvčeves

Hněvčeves - letošní rok byl pro naši tělovýchovnou jednotu rokem zlomovým, změna přišla s volbou nového výboru, který začal svou úlohu plnit svědomitě, se zaputitostí svoji vlastní. Při ustavující členské schůzi přednesl členské základně své plány, kterých chce dosáhnout během svého volebního období. Vzhledem k předcházející dlouhodobé nečinnosti spolku to nebyly plány malé. Jednalo se zejména o celkovou rekonstrukci objektu malé sportovní haly s krytou terasou, rekonstrukci a výstavbu nových sportovních ploch a rozvíjení sportovní činnosti.

Prvním významným krokem bylo dokončení rekonstrukce střechy malé sportovní haly s krytou terasou, která už delší dobu vyžadovala zásadní opravu. Minulý výbor dokázal získat dotaci na rekonstrukci objektu, která byla impulzem pro zahájení plánované rekonstrukce. Původně zamýšlená výměna střešní krytiny se po demontáži původní krytiny změnila v rekonstrukci rozsáhlejší. Bylo zjištěno, že stávající krov je napaden dřevokazným hmyzem a jeho pevnost je značně narušena. Z tohoto důvodu jsme přistoupili ke kompletní výměně celého krovu. Tento krok by bez přispění obce nebyl pro naši jednotu finančně únosný, a proto bych rád poděkoval obci za podporu a spolupráci, kterou nám poskytla. Myslím, že volba rozsáhlejší rekonstrukce byla volbou správnou, terasa je téměř jako nová. Po dokončení celé akce

se všichni členové jednoty a občané obce těšili na letní posezení pod nově zrekonstruovanou střechou, ale to ještě netušili, co dalšího si členové výboru vzali do plánu.

S nástupem jara jsme se pustili do výstavby hřiště na petanque, které se podařilo vybudovat v poměrně rychlém tempu. Od prvního kopnutí do země bylo hřiště kompletně v provozu do tří týdnů a to bylo budováno členy sokola v jejich volném čase. Výstavba se zdařila v takto rychlém tempu především díky spolupráci s firmou AM Gnol s.r.o., která nám zapůjčila veškerou techniku a poskytla materiál na výstavbu. Tímto jim patří velké poděkování za spolupráci. Hřiště sice nebylo vybudováno jako první v našem regionu, ale důležité je, že se na něm hraje a hra baví všechny generace. Na hřišti si během léta zahráli téměř všichni občané naší obce, od dětí po seniory. Některé herní souboje se protáhly až do brzkých ranních hodin.

Dalším krokem bylo s nástupem léta zahájení fotbalové sezóny. Na fotbalové hřiště byly zakoupeny nové branky, byla obnovena závlaha a zahájeny pravidelné páteční zápasy. Je pravda, že počáteční zápasy byly zdrojem několika zranění, naštěstí ne příliš vážných, ale nakonec se vše vyladilo a dnes se pravidelně hraje i s diváckou kulisou.

Rok to byl opravdu zlomový. Činnost, kterou jednotu vyvíjí, je opravdu až neskutečná a není to jen počá-

teční euforie. Plány na zimní sezónu a příští rok jsou opět nemalé. Páteční fotbalové zápasy se v podobě sálové kopané přesunou do sportovní haly a přibudou pravidelná nedělní sportovní odpoledne pro děti a mládež. Nesmím také opomenout starší generaci. Pro ně je naplánován halový víceboj a turnaj ve stolním tenisu.

A co nás čeká v příštím roce? V plánu je další část rekonstrukce terasy a především plánovaná výstavba multifunkčního hřiště. Doufám, že se všechny plány vydaří stejně dobře jako ty již uskutečněné.

*Ing. Martin Novák
Za TJ Sokol Hněvčeves*

■ Zrekonstruovaná malá sportovní hala s terasou. Foto: Vladimír Beran

Osm disciplín plnily děti na sportovním dnu

Sadová - V sobotu 1. září jsme na hřišti zakončili prázdniny sportovním dnem pro děti. Počasí nám letos tolik nepřálo, a tak se soutěží zúčastnilo jen 43 dětí. To je o něco méně než jiné roky. Děti soutěžily ve dvou věkových kategoriích, do 9 let a nad 9 let. Pro všechny bylo připraveno celkem 8 sportovních disciplín – skok daleký, hod míčkem na cíl, hod míčem do dálky, fotbalgolf, kop míčem na branku, florbal, běh a střelba ze vzduchovky. Za každou disciplínu děti získávaly body. V mladší kategorii nasbíral nejvíce bodů Šimon Matějčík, v kategorii nad 9 let zvítězil Michal Krátký.

Po skončení sportovního dne proběhlo již tradiční sousedské posezení, na kterém zahrála skupina Rock Solid.

Jiří Středa

■ Soutěž v kopu na branku. Foto: Jiří Středa

Slavnostní otevření cyklostezky

Sověstice - Po více jak čtyřech letech přípravných a stavebních prací nadešel den „D“. Den, kdy byla slavnostně uvedena do provozu „Stežka pro pěší a cyklisty v obci Sověstice“. Původně byl vybrán termín první zářijové soboty, která nám ovšem celá propršela. Náhradní termín o týden později byl již milosrdnější a my si mohli užít krásnou neděli. Jsem rád, že kulturní komise přišla s nápadem navrátit se do minulosti a užít si první jízdu na stezce v retro stylu. Sám jsem byl překvapen, kolik lidí se přidalo, jak ze Sovětic, tak ze sousední Sadové, která svým projektem navazuje na stezku sověstickou. Nežli ovšem na samotnou jízdu došlo, proběhl slavnostní ceremoniál. Pozvání přijala za Místní akční skupinu Hradecký venkov paní Jana Kuthanová, za obec Sadová zastupitelé v čele s Ing. Drahošem Faltou a Dušanem Jedličkou. Zde se přihlížející kolaři a pěší dozvěděli, jaký byl průběh celé realizace projektu,

a že byl podpořen dotací z Integrovaného operačního programu Ministerstva pro místní rozvoj 95%. Celkové náklady projektu dosáhly na 3.644.952 Kč a podpora činila 3.462.704 Kč. Stavbu realizovala firma M-Silnice, zvolená na základě výběrového řízení. Po předání všech informací přišel na řadu slavnostní okamžik přestřižení pásky a spanilá jízda mohla začít. Více snad napoví i přiložené fotografie. Já bych chtěl touto cestou poděkovat lidem, kteří s námi celým projektem procházeli a byli nápomocní při každé sebemenší překážce. Poděkování míří do MAS Hradecký venkov celému týmu, Centru evropského projektování Hradec Králové, projektantovi Danielu Kadavému, stavebnímu úřadu v Hradci Králové, ZAS Mžany za zapůjčení prostor pro stavební firmu a Obecnímu úřadu Sadová. Všem přeji co nejbezpečnější cestu na kole nebo pěšky, nyní již ze Sovětic až do Mžan.

Aleš Krátký, starosta obce

Dětské rybářské závody - 6. ročník

Stračov - v sobotu 23. června 2018 proběhl na požární nádrži již 6. ročník dětských rybářských závodů. Na startovní listině bylo 13 závodníků. Mnozí z nich měli celé týmy poradců. Na nádrži jsme se letos sešli kolem 14. hodiny, proběhla krátká prezence a příprava závodníků. Ve 14:30 bylo odstartováno. Po celý závod vládlo velice větrné počasí s občasnou dešťovou přeháňkou. Závodníci byli díky počasí dosti vymrzlí, ale všichni lovíli až do konce. Místní kostel nám v 16:30 svým zvonek závod ukončil. Nastalo velké počítání a vyhodnocování výsledků. Celkem bylo uloveno 14 kusů ryb (plotice, karas, sumeček americký). Největší rybu ulovila Magdalenka Homoláčová, a to karase o délce 33 cm. Oproti loňskému ročníku se letos chytlo o 2 cm více ryb, celkem 241 cm. Seznam závodníků: Patrik Mádle, Daniel Mádle, Pavel Vyčítal, Tadeáš Bulíček, Tomáš Homoláč, Ondřej Vyčítal, Magdalenka Homoláčová, Sandra Balcarová, Anička Luštická, Jan Luštický, Josef Luštický, Kačka Kliková a Daniel Tylš. Nakonec proběhlo vyhlášení závodů a předá-

ní krásných pohárů a hodnotných cen od našich sponzorů (Obecní úřad Stračov, Mikbaits, Kaprpro, Jakub Vágner, MPsvar, Glatt Pharma, Elit, Pivovar Lindr Mžany), kterým bych chtěl poděkovat, že nám darovali spoustu cen do závodů. Děti z originálních pohárů a krásných cen měly velikou radost. Dále bych chtěl poděkovat samotným dětem, že i přes nepřízeň počasí přišly závodit a po celou dobu závodů se chovaly ukázněně. Doufám, že se vám závody líbily, a že v příštím roce dorazíte minimálně v tom samém počtu jako letos.

Výsledková listina

1. Patrik Mádle
2. Jan Luštický
3. Josef Luštický

1. Kačka Kliková
2. Tomáš Homoláč
3. Pavel Vyčítal

1. Magdalenka Homoláčová
2. Anička Luštická
3. Tadeáš Bulíček

Michal Bulíček

▪ Parta malých závodníků včetně vítězů. Foto: Michal Bulíček

▪ Slavnostní otevření cyklostezky v retro stylu. Foto: Matěj Krátký

inzerce

Srdečně vás zveme na

XXVI. VÁNOČE

NA HRÁDKU U NECHANIC
prohlídky a koncerty | 1.-16. prosince 2018

DENNÍ PROHLÍDKY

1.-16. prosince
09.00-16.00 h
(Po-Pá pouze pro ohlášené skupiny)

ZÁMECKÁ KUCHYNĚ

s posezením a prodejem pravého
zámeckého punče, horkých nápojů,
vánočního cukroví a drobného občerstvení

Vá-Noční PROHLÍDKY

7. a 14. prosince
17.00-20.00 h

ADVENTNÍ KONCERTY

konají se ve Zlatém sále
1., 8. a 15. prosince
od 18.00 a 19.30 h

web: hradekunechanic.cz | tel: 495 441 244

VITALTECH

ROZBĚŘICE
PRODEJ, PŮJČOVNA A SERVIS
ZAHRADNÍ TECHNIKY

NOVĚ V PRODEJI

KOMPLETNÍ ŘADA KRMIV PRO

KRÁLÍKY · DRŮBEŽ · HOLUBY · PRASATA
· OVCE A KOZY · OSTATNÍ SKUPINY ZVÍRAT

www.vitaltech.cz

Rozběřice 18 | 503 12 Všestary | Tel: 495 458 152 | mobil: 725 993 021 | e-mail: info@vitaltech.cz

Kalendář mikroregionu na rok 2019 oživí historické pohlednice obcí

Nechanicko - V mikroregionálním kalendáři na rok 2019 se podíváte do historie téměř všech členských obcí mikroregionu a jejich místních částí prostřednictvím pohlednic. Autorem kalendáře je Pavel Mrkvička z Třesovic, který historické pohledy už více než dvacet let sbírá. Nejstarší pohlednice z Nechanicka jsou z Nechanic a ze Stěžer z roku 1899. Titulní stránku kalendáře zdobí barevná litografie z Nechanic, kterou Pavel Mrkvička považuje za jednu z nejhezčích ze své sbírky. Dále tam najdete historická poštovní razítka. K tomu malé vysvětlení. Do druhé světové války na území obcí mikroregionu existovaly pouze tři pošty – Nechanice, Stěžery a Sadová. V roce 1924 byla pošta v Sadové zrušena a nahradila ji pošta v Dohalicích.

Kalendář je možno zakoupit v kanceláři Obecního úřadu Mokrovousy.

Kde a kdy se vlastně vzala pohlednice? „Samotnému vzniku pohlednice bezprostředně předcházela vznik korespondenčního lístku (dopisnice), k jehož běžnému používání došlo roku 1869. V roce 1870 vytiskl na korespondenční lístek tiskař Augustin Schwarz kresbu vojáka. Mimo to se na lístcích začaly objevovat různé ornamenty, reklamy a jiné přitisky. To byl moment, kdy se z korespondenčního lístku začínala postupně stávat pohlednice“, prozradil redakci zpravodaje Pavel Mrkvička.

Pohlednice vydávaly obce, obchodníci či hostinští. Prodávaly se v obchodech, ale i v hospodách. Pohledy se psaly a posílaly často (možná i proto, že známka na pohlednici byla vždy levnější než známka na dopis). Dneska napíšeme SMSku, zavoláme, dříve to byl pohled – vzkaz, že přijede strýček na návštěvu, že se narodilo dítě, vánoční přání, přání k narozeninám či jmeninám atp.

Pavla Mrkvičky jsme se zeptali, proč je na některých pohlednicích psaný text na přední straně? „Dříve měla pohlednice na zadní straně místo pouze na adresu a na přední straně se nacházel obrázek i místo na text. Dnes jim říkáme pohledni-

ce s velkou neboli dlouhou adresou,“ uvedl Pavel Mrkvička. Do roku 1896 převládají pohlednice s obrázkem maximálně do jedné třetiny plochy. Až v roce následujícím tomu bývá naopak. „Rok 1897 je označován jako rok vzniku skutečné pohlednice. Jejich formát se ustálil na rozměru 140/90 mm s několikamilimetrovými odchylkami. Tyto se používaly až do roku 1905. Od této doby dostaly v podstatě dnešní podobu, to znamená, že na přední straně se nalézá jen obrázek, na zadní straně pak místo na adresu i text, tedy pohlednice s malou či krátkou adresou“, dodal Mrkvička. Kalendář má jeden malý nedostatek. Nepodařilo

se získat pohlednice z obcí Radkovicce a Radostov. Dále z místních částí Horní Přím, Stračovská Lhota, Nerošov, Sobětuš, Tůně a Horní Černůtky. Kdybyste někdo z vás, čtenářů, o některé pohlednici věděl, neváhejte a ozvěte se na email P.Mrkvicka@seznam.cz.

Závěrem zbývá poděkovat Pavlu Mrkvičkovi za zapůjčení historických pohlednic a sestavení kalendáře. Panu Ladislavu Petráčkovi děkujeme za poskytnutí pohlednice z Trnavy a dopisnice z Radostova a Soně Žižkové za úspěšné pátrání po pohlednici z obce Pšánky.

Jana Pečenková
redakce zpravodaje

Dějiny Malé Zubovštiny

Tento příběh začal před 149 lety. 8. listopadu 1869 nasedlo 26 rodin na vlak v Pardubicích a vydaly se za hledáním lepšího života do Ruska. Byly to rodiny z Nechanic, Třesovic, Mokrovous, Lubna. Později se k nim přidaly i další z Nechanicka. Kniha „České stopy na Ukrajině – Dějiny české vesnice Malá Zubovščina“ pojednává o dějinách vesnice, kterou tyto rodiny založily. V knize je celá řada vzpomínek pamětníků, dobové dokumenty a fotodokumenty, výsledky sčítání obyvatel v roce

1897, velký zpěvník. Kniha vyšla jako dvojjazyčná publikace. Pro Nechanicko je to poměrně neznámá kapitola dějin, proto považují za důležité, abyste se o této knize dozvěděli. Kniha měla křest 25. září 2018 v Karlových Varech. Není v běžné distribuční síti. Představena byla též knihovníkům nejen našeho mikroregionu, ale i těch sousedních – Urbanické brázdy a Obcí památkové zóny 1866 - na společném setkání v Nechanicích 27. září 2018. Nejen mezi knihovníky vzbudila velký zájem.

V případě Vašeho zájmu
o tuto publikaci můžete kontaktovat:

tel.: 776 287 879, email: vltatur@mybox.cz

Vladimír Turek